

„Vítazia tí, čo majú v živote jasný cieľ.“

Poistenie zodpovednosti za škodu

Poistením zodpovednosti za škodu sa poistený zabezpečuje pre prípad, ak by zodpovedal za škodu, ktorú zavinil alebo za ktorú zodpovedá aj bez zavinenia – objektívne.

Aké sú predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu?

Zodpovedný subjekt musí v prvom rade **porušiť, resp. opomenúť právnu povinnosť**. Právnu povinnosťou sa rozumie napr. aj povinnosť „počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí (§415 Obč. zákonníka)“. Nedodržanie tejto povinnosti je porušením právnej povinnosti a môže viesť k vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle §420 OZ (napr. povinnosť vlastníkov domu opraviť strechu, aby nespadla a nespôsobila škody; povinnosť udržiavať výťah alebo rozvody vody v takom stave, aby nedošlo k vytopeniu, povinnosť vybaviť výrobnú prevádzku protipožiarnym vybavením v zmysle platných právnych predpisov; povinnosť označiť výkop a pod.).

Ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti je **existencia škody a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody**. Spravidla je potrebná aj existencia zavinenia (úmysel, vedomá alebo nevedomá nebanlivosť). Pokiaľ by sa však jednalo o **zodpovednosť z prevádzkovej činnosti**, subjektívna stránka škodcu, t.j. jeho zavinenie, by pre vznik zodpovednosti

za škodu nebola podstatná. Pri vykonávaní prevádzkovej činnosti totiž podnikateľ zodpovedá za následky svojej činnosti bez ohľadu na formu zavinenia.

Okrem poistenia všeobecnej zodpovednosti za škodu odporúčame, aby každý, kto prichádza do styku s výrobkom (výrobca finálneho výrobku alebo jeho časti, dovozca alebo predajca výrobku) mal poistenú **zodpovednosť za škodu spôsobenú vadným výrobkom**, najlepšie s rovnakým limitom poistného plnenia pre „vadný výrobok“ ako pre „všeobecnú zodpovednosť“. Toto poistenie kryje zodpovednosť za škody na zdraví a majetku tretích osôb ktorá by mohla vzniknúť v zmysle Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom (Zákon č. 294/1999), bez ohľadu na zavinenie výrobcu. Poistné krytie pri poistení zodpovednosti za vadný výrobok si však netreba zamieňať s krytím škôd na samotných výrobkoch poisteného. V druhom prípade by sa jednalo o krytie samotného podnikateľského rizika, ktoré musí znášať každý podnikateľ sám.

Za výrobok sú v zmysle poistenia zodpovednosti považované aj poskytnuté služby. Poistením zodpovednosti za vadný výrobok je preto možné kryť aj škody, ktoré vyplynú napr. z chybného montáže alebo inštalácie vecí. Príkladom by mohol byť požiar v priestoroch tretej osoby v dôsledku skratu spôsobeného chybnou inštaláciou osvetlenia. Poistením zodpovednosti za vadný výrobok by boli kryté škody na priestoroch a zariadení tých-

to priestorov, prípadne osobná ujma tretích osôb, nie však škody na samotnom inštalovanom osvetlení. V prípade, ak by poistený nemal dojednané krytie zodpovednosti za vadný výrobok, krytie by sa vzťahovalo iba na škody, ktoré by poistený spôsobil tretím osobám poistenou činnosťou počas výkonu svojej činnosti.

Existujú dva základné typy poistenia zodpovednosti za škodu – na základe princípu **claims made** a princípu **loss occurrence**.

Loss occurrence

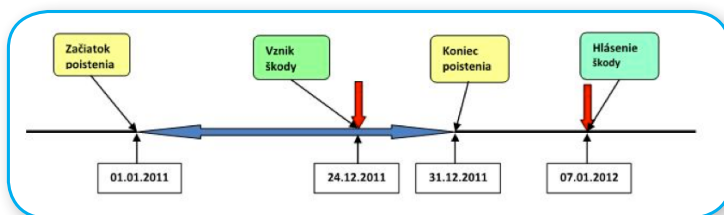
- poisťovateľ je povinný nahradiť škody, ktoré vznikli počas doby platnosti poistnej zmluvy, bez ohľadu nato, kedy bude vznesený nárok (long-tail risk).
- V niektorých prípadoch sa môže stať, že nárok bude vznesený až niekoľko rokov po vzniku škody. To vedie k neistote na strane poistiteľa.

Claims - made

- ochraňuje poisteného voči nárokom, ktoré sú proti nemu vznesené počas doby platnosti poistnej zmluvy

- nárok musí byť dôsledkom porušenia povinnosti, ktoré nastalo počas poistenia alebo počas retroaktívnej doby,
- retroaktívny dátum
- rozšírená doba nahlasovania

Príklad: Pokiaľ poistenie končí 31.12. a škoda vznikla 24.12. toho istého roku, existuje istá pravdepodobnosť, že poistený škodu poisťovní nehlási do konca poistenia (urobí tak napr. až 7.1. nasledujúceho roka) a teda poisťovňa škodu v prípade použitia princípu Claims made nenahradí.

Poistenie založené na Claims made:

škoda poistením nie je krytá

Poistenie založené na Loss Occurrence:

škoda je poistením krytá

Poistenie zodpovednosti v QBE:
princíp Loss occurrence

Nasledujúce fotografie zobrazujú železničnú nehodu – náraz idúceho vlaku do mosta v rekonštrukcii v Studénke, Česká republika. Poistnou udalosťou je okrem iného krytie škôd zo všeobecnej zodpovednosti železničného prepravcu.

